

รายวิชา ETT301 การออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ทฤษฎีและแนวคิดเฉพาะทาง ในการสอนภาษาไทย

สัปดาห์ที่ ๓: เอกสารประกอบการบรรยายเชิงลึก

ข้อมูลรายวิชาและการจัดการเรียนรู้

ผู้บรรยาย

อาจารย์ ดร.สุวิทย์ ฝ้ายสงค์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการ
จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ระยะเวลา

4 ชั่วโมง
รูปแบบการสอน: บรรยายเนื้อหาเชิง
ลึกและปฏิบัติการ (Workshop) ทำย
คาบเรียน

เอกสารประกอบ

เอกสารสัปดาห์ที่ ๓
ครอบคลุมทฤษฎี ธรรมชาติภาษา
การสอนทักษะทั้ง 4 และแนวคิดการ
สอนอ่าน-เขียน

๑. บทนำ

ความสำคัญของทฤษฎีและแนวคิดเฉพาะทาง

ทำไมต้องเข้าใจ "ทฤษฎีเฉพาะทาง"?

การออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ นอกจากต้องอาศัยความเข้าใจ **ทฤษฎีการเรียนรู้ทั่วไป** (General Learning Theories) แล้ว ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจ **ธรรมชาติเฉพาะของภาษา** และ **แนวคิดเฉพาะทาง** ในการสอนภาษาไทยด้วย

เนื่องจากการเรียนรู้ภาษามีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากการเรียนรู้เนื้อหาวิชาอื่น (เช่น คณิตศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์) ภาษาไม่ใช่เพียงชุดข้อมูลความรู้ แต่เป็น "ทักษะ" และ "เครื่องมือ" ในการสื่อสารที่ผูกพันกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง

จุดประสงค์การเรียนรู้ประจำสัปดาห์

เมื่อศึกษาเอกสารและเข้าร่วมการบรรยายในสัปดาห์นี้แล้ว นักศึกษาสามารถ:

- ✓ **อธิบายธรรมชาติของภาษา** และกระบวนการรับภาษา (Language Acquisition) ได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง
- ✓ **อธิบายความสัมพันธ์ของทักษะทางภาษาทั้งสี่** (ฟัง พูด อ่าน เขียน) และสามารถเสนอแนวทางการบูรณาการทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้
- ✓ **เปรียบเทียบแนวคิดการสอนอ่าน** (เช่น Phonics และ Whole Language) และอธิบายแนวทางการสอนเขียนอย่างเป็นกระบวนการ (Process Writing) ได้
- ✓ **ประยุกต์ใช้ความรู้** เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษา ไม่แยกส่วนทักษะ และมีความหมายต่อผู้เรียนในบริบทจริง

๒. ธรรมชาติของภาษา และการรับภาษา

๒.๑ ภาษาในฐานะระบบสัญลักษณ์ (Symbolic System)

ภาษาประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้สื่อสารร่วมกันในสังคม ประกอบด้วย:

เสียง (Sound)

หน่วยพื้นฐานที่สุดของภาษาพูด การเปล่งเสียงที่มีความหมายเพื่อใช้สื่อสารความรู้สึกนึกคิดในเบื้องต้น

คำ (Word)

การนำเสียงหรือตัวอักษรมาประกอบกันเพื่อแทนความหมายของสิ่งต่างๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม

ไวยากรณ์ (Grammar)

กฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือโครงสร้างในการนำคำมาเรียงต่อกันเป็นประโยค เพื่อสื่อความหมายที่ซับซ้อนขึ้น

ความยืดหยุ่นของภาษา

**ภาษามีลักษณะเป็นระบบที่มีกฎเกณฑ์ในตัวเอง
แต่ขณะเดียวกันก็มีความยืดหยุ่นและ
เปลี่ยนแปลงไปตามการใช้งานจริงของผู้คนใน
สังคม**

– หลักการพื้นฐานทางภาษาศาสตร์

การเข้าใจว่าภาษาเป็นระบบที่มี "ความหมายในบริบท" จึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการสอนภาษา ครูไม่ควรยึดติดเพียงกฎไวยากรณ์
ตายตัว แต่ต้องสอนให้ผู้เรียนเข้าใจบริบทการใช้งานจริง

๒.๒ กระบวนการรับภาษา (Language Acquisition)

มนุษย์เรียนรู้ภาษามีใช้จากการท่องจำกฎไวยากรณ์เป็นหลัก แต่เรียนรู้จากการ รัับฟัง การมีปฏิสัมพันธ์ และการใช้ภาษาในบริบทที่มีความหมาย

เด็กเรียนรู้ "ภาษาแม่" ได้อย่างเป็นธรรมชาติผ่านการได้ยินและการสื่อสารกับผู้คนรอบตัวตั้งแต่เกิด พวกเขาซึมซับไวยากรณ์และความหมายผ่านสถานการณ์จริง ลองผิดลองถูก และค่อยๆ พัฒนาความซับซ้อนทางภาษาโดยไม่ต้องมีใครมานั่งสอนท่องจำกฎเกณฑ์

ความเข้าใจในกระบวนการตามธรรมชาตินี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า วิธีการสอนภาษาแบบดั้งเดิมที่เน้นการท่องจำอาจไม่ใช่ทางเลือกที่ดีที่สุด

นัยต่อการออกแบบการจัดการเรียนการสอน

1

กฎทองของการสอนภาษา

สอนในบริบทที่ "มีความหมาย"

ควรสอนภาษาในบริบทจริง เน้น "การใช้งาน" (Usage) มากกว่า "การท่องจำกฎเกณฑ์แยกส่วน" (Rote memorization of rules) ปราศจากบริบท

เป้าหมายสูงสุดคือ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทั้ง "ความรู้เกี่ยวกับภาษา" และ "ความสามารถในการใช้ภาษาได้จริง" ในชีวิตประจำวัน

๓. ทักษะทางภาษาทั้งสี่ และการบูรณาการ

ภาพรวมทักษะทางภาษาทั้งสี่

ทักษะทางภาษาประกอบด้วย 4 ทักษะหลักที่ทำงานสัมพันธ์กัน แยกขาดจากกันไม่ได้ การออกแบบการเรียนรู้ที่ดีควรพัฒนาทักษะเหล่านี้อย่างบูรณาการ

- ทักษะการฟัง (รับสาร)
- ทักษะการอ่าน (รับสาร)
- ทักษะการพูด (ส่งสาร)
- ทักษะการเขียน (ส่งสาร)

๓.๑ ทักษะการรับสาร (Receptive Skills)

ทักษะการฟัง

การรับเสียงและตีความหมายจากวจนภาษาและอวัจนภาษาของผู้พูด เป็นทักษะแรกที่มีมนุษย์เรียนรู้และใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนต้องอาศัยสมาธิและการประมวลผลข้อมูลอย่างรวดเร็ว

ทักษะการอ่าน

การรับและตีความสารจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ผู้อื่นเขียนขึ้น เป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการทางปัญญาที่ซับซ้อนในการถอดรหัสและสร้างความเข้าใจ

ทักษะการรับสารเป็นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการคิด ผู้เรียนต้อง "เข้าใจสาร" ก่อนจึงจะนำไปคิดวิเคราะห์และต่อยอดได้ การพัฒนาจึงต้องเน้นทั้งความเข้าใจตามตัวอักษรและการตีความระดับลึก

๓.๒ ทักษะการส่งสาร (Productive Skills)

ทักษะการพูด

การถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึกล่วงเสียงและ
อากัปกิริยาไปยังผู้ฟัง เป็นการสื่อสารแบบสองทางที่
เกิดปฏิกิริยาตอบสนองทันที ผู้พูดต้องมีความสามารถ
ในการคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและเลือกใช้คำได้
เหมาะสม

ทักษะการเขียน

การถ่ายทอดความคิดออกไปสู่ผู้อื่นผ่านตัวอักษร เป็น
ทักษะที่ประณีตและซับซ้อนที่สุด ผู้เขียนมีเวลาในการ
ไตร่ตรอง ตรวจสอบ และขัดเกลาถ้อยคำ เพื่อให้สาร
คงทนและสื่อสารได้แม่นยำที่สุด

ทักษะเหล่านี้สะท้อน "ความเข้าใจ" และ "กระบวนการคิด" การพัฒนาทักษะการส่งสารจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกแสดงออก
ในสถานการณ์ที่หลากหลาย มีวัตถุประสงค์และผู้รับสารที่ชัดเจน

๓.๓ การบูรณาการทักษะใน ชีวิตจริง

ในสถานการณ์จริง ทักษะทั้งสี่ไม่ได้ถูกใช้งานแบบแยก
ส่วน แต่ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นพลวัต

ตัวอย่างเช่น เมื่อเรา ฟัง การบรรยาย เราอาจจะต้องจด
บันทึก (เขียน) จากนั้นนำสิ่งที่บันทึกไป อ่าน ทบทวน
และนำไป พูด อภิปรายกับเพื่อนร่วมกลุ่ม

ดังนั้น การออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ดี จึง
ควรจำลองสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการ
ทักษะเหล่านี้เข้าด้วยกันอย่างเป็นธรรมชาติ หลีกเลียง
การสอนแยกส่วนโดยสิ้นเชิง

การเชื่อมโยงหลักภาษา และ วรรณคดี

การบูรณาการไม่จำกัดแค่ 4 ทักษะ แต่รวมถึงเนื้อหาสาระของวิชาด้วย การใช้วรรณคดีหรือวรรณกรรมเป็น "สื่อกลาง" จะช่วยให้การเรียนรู้ภาษามีชีวิตชีวา

สื่อกลางที่มีบริบท

วรรณคดีคือคลังของภาษาที่มีบริบทครบถ้วน ผู้เรียนได้เห็นการใช้คำ ประโยค และไวยากรณ์ (หลักภาษา) ในสถานการณ์ที่มีความหมาย

ปลูกฝังคุณค่า

นอกจากทักษะทางภาษาแล้ว การอ่านหรือฟังวรรณคดียังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ความเห็นอกเห็นใจ และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม

ตัวอย่างการเชื่อมโยงทักษะจาก "เนื้อหาเดียว"

การจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง "สังข์ทอง"

ทักษะ / สาระ	ตัวอย่างกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหา
การฟัง	นักเรียนฟังครูเล่านิทานเรื่องสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ หรือฟังคลิปเสียง
การพูด	จับกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้ หรือบทบาทของตัวละคร
การอ่าน	นักเรียนอ่านบทกลอนหรือเนื้อเรื่องฉบับย่อด้วยตนเอง เพื่อจับใจความสำคัญ
การเขียน	นักเรียนเขียนสรุปเรื่องราวด้วยภาษาของตนเอง หรือเขียนจดหมายจากนางจันท์เทวี
หลักภาษา	ให้นักเรียนสังเกตและรวบรวม "คำราชาศัพท์" หรือ "คำพ้องความหมาย" ที่ปรากฏในเรื่อง

๕. แนวคิดการสอนอ่าน

ความสำคัญและความท้าทายของการสอนอ่าน

การสอนอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นต้น เพราะ "การอ่านออก" เป็นกุญแจสู่การเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบบ่อยในระบบการศึกษาคือ "เด็กบางคนอ่านคล่อง (อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง) แต่จับใจความไม่ได้เลย"

นี่แสดงให้เห็นว่า "การอ่านออกเสียง" (Decoding) และ "การอ่านเพื่อความเข้าใจ" (Comprehension) เป็นทักษะที่แยกจากกัน การสอนอ่านจึงมีหลายแนวคิดที่เน้นจุดประสงค์และกลุ่มเป้าหมายต่างกัน ครูผู้สอนต้องเข้าใจเพื่อเลือกใช้อย่างผสมผสานให้เหมาะสม

๔.๑ การสอนแบบลัทศาสตร์ (Phonics)

แนวคิด: เน้นการสอนความสัมพันธ์ระหว่าง "ตัวอักษร"
(สัญลักษณ์รูป) กับ "เสียง" (หน่วยเสียง)

แนวคิดนี้เชื่อว่าการอ่านเริ่มต้นจากการถอดรหัส
(Decoding) ผู้เรียนต้องแยกแยะเสียงและผสมเสียงอักษร
ให้ถูกต้องก่อน

ในบริบทภาษาไทย: สอดคล้องอย่างยิ่งกับกระบวนการ
"การแจกลูกสะกดคำ" (พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ +
ตัวสะกด)

ความเหมาะสม: เหมาะกับผู้เรียนระยะเริ่มอ่าน (ปฐมวัย
- ประถมต้น) ช่วยสร้างพื้นฐานที่แข็งแรง ทำให้เด็ก
สามารถอ่านคำใหม่ๆ ที่ไม่เคยเห็นมาก่อนได้ด้วยการ
ประสมเสียง

๔.๒ การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language)

- **แนวคิดหลัก:** ภาษาเป็นสิ่งที่แยกส่วนไม่ได้ ผู้เรียนควรเรียนรู้ภาษาจาก "ข้อความที่มีความหมาย" และเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง มากกว่าการเรียนรู้หน่วยย่อย (ตัวอักษร/เสียง) แยกจากกัน
- **กระบวนการ:** เด็กๆ จะเรียนรู้คำศัพท์และความหมายผ่านการอ่านนิทาน เรื่องราว หรือคำคล้องจองที่สมบูรณ์ โดยครูจะชี้ชวนให้อ่านไปพร้อมกัน เด็กจะจดจำ "รูปคำ" และเดาความหมายจากบริบทหรือภาพประกอบ
- **ข้อดี:** ช่วยให้เด็กรักการอ่าน เห็นประโยชน์และความสนุกของการอ่าน เพราะทุกสิ่งที่อ่านมีความหมาย สามารถจินตนาการตามได้ทันที ไม่น่าเบื่อเหมือนการท่องจำสระพยัญชนะ
- **ข้อควรระวัง:** หากไม่เสริมทักษะการสะกดคำ (Phonics) เข้าไปด้วย เด็กอาจประสบปัญหาเมื่อเจอคำศัพท์ใหม่หรือคำที่ยากขึ้น เพราะขาดทักษะการถอดรหัสเสียง

เปรียบเทียบแนวคิดการสอนอ่านขั้นต้น

แนวคิด Phonics (สัทศาสตร์)

- เน้นการสอนจาก ส่วนย่อย ไปหา ส่วนรวม (จาก อักษร -> คำ)
- เป้าหมายหลัก: ความแม่นยำในการถอดรหัสและการออกเสียง (Accuracy)
- กิจกรรม: แจกลูกสะกดคำ, คัดลายมือ, ท่องจำกฎการผันวรรณยุกต์
- จุดเด่น: สร้างรากฐานการอ่านคำใหม่ได้ดีมาก

แนวคิด Whole Language (องค์รวม)

- เน้นการสอนจาก ส่วนรวม ไปหา ส่วนย่อย (จาก เรื่องราว -> คำ)
- เป้าหมายหลัก: ความเข้าใจความหมายและความลื่นไหล (Fluency & Meaning)
- กิจกรรม: เล่านิทาน, อ่านหนังสือภาพร่วมกัน, เดาคำจากบริบท
- จุดเด่น: สร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ครูที่ดีควรใช้แนวคิดแบบผสมผสาน (Balanced Approach) เพื่อผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

๔.๓ การอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension)

เมื่อผ่านพ้นระยะเริ่มอ่าน เป้าหมายสูงสุดคือการทำ ความเข้าใจ ซึ่งแบ่งได้หลายระดับ:

1. จับใจความ (Literal)

เข้าใจข้อมูลที่ปรากฏชัดเจนในเนื้อ
เรื่อง ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
เป็นการดึงข้อมูลโดยตรงจากตัวบท

2. ตีความ (Interpretive)

เข้าใจเจตนาที่ซ่อนอยู่ อ่านระหว่าง
บรรทัด ตีความหมายจากบริบท
หรือเข้าใจความหมายแฝง

3. วิเคราะห์ & ประเมิน (Applied/Critical)

แยกแยะข้อเท็จจริง/ข้อคิดเห็น
ประเมินความน่าเชื่อถือ และเชื่อมโยง
โยงสิ่งที่อ่านเข้ากับประสบการณ์ของ
ตนเอง

๕. การสอนเขียน: แนวคิดกระบวนการ เขียน (Process Writing)

การเขียนไม่ใช่กิจกรรม "ครึ่งเดียวจบ"

การเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อนที่สุดในบรรดาทักษะทางภาษาทั้ง 4 เพราะต้องอาศัยทั้งความคิดสร้างสรรค์ การจัดระบบความคิด และความรู้ด้านไวยากรณ์และอักขรวิธี

แนวคิดแบบดั้งเดิมมักสอนเขียนโดยเน้น "ผลผลิต" (Product) คือสั่งให้เด็กเขียน แล้วส่งครูตรวจให้คะแนน ซึ่งมักทำให้เด็กกลัวการเขียนและเขียนได้ไม่ดี

แนวคิด "กระบวนการเขียน" (Process Writing) มองว่าการเขียนที่ดีมีได้เกิดขึ้นในการลงมือเขียนเพียงครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ผ่านขั้นตอนที่เป็นระบบ

ขั้นตอนของกระบวนการเขียน 4 ระยะ

2. ขันยกร่าง (Drafting)

ลงมือเขียนร่างแรก นำความคิด
มาเรียบเรียงเป็นประโยค เน้นที่
การถ่ายทอดเนื้อหา

4. เผยแพร่ (Publishing)

จัดทำผลงานฉบับสมบูรณ์ และ
นำเสนอสู่สายตาผู้อ่าน เพื่อให้
งานเขียนบรรลุวัตถุประสงค์

1. ขันเตรียม (Pre-writing)

กำหนดจุดมุ่งหมาย ผู้อ่าน และ
ระดมความคิดก่อนลงมือเขียน
รวบรวมข้อมูลและวางโครงเรื่อง

3. ทบทวนปรับปรุง (Revising & Editing)

ตรวจสอบเนื้อหา การลำดับเรื่อง
และแก้คำผิด ไวยากรณ์ รับคำติ
ชมจากครูหรือเพื่อน

เจาะลึก: ขั้นตอนเตรียม และ ขั้นตอนร่าง

💡 ขั้นตอนเตรียมและรวบรวมความคิด (Pre-writing)

ขั้นตอนนี้สำคัญที่สุดและใช้เวลามากที่สุด ครูควรจัดกิจกรรมกระตุ้นความคิด เช่น การระดมสมอง (Brainstorming) การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) การพูดคุยอภิปราย หรือการสืบค้นข้อมูล

ต้องตอบคำถามให้ได้ว่า: เขียนเรื่องอะไร? เขียนให้ใครอ่าน? เขียนเพื่อวัตถุประสงค์ใด?

✍️ ขั้นตอนร่าง (Drafting)

การเขียนร่างแรก ให้ผู้เรียนปลดปล่อยความคิดอย่างอิสระตามโครงเรื่องที่วางไว้ ถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษรให้มากที่สุด

หัวใจสำคัญ: ในขั้นตอนนี้ ครูต้องย้าให้ผู้เรียน "ยังไม่ต้องกังวลเรื่องความถูกต้องของการสะกดคำหรือความสวยงาม" เพื่อไม่ให้ขัดจังหวะความลื่นไหลของความคิด

เจาะลึก: ขั้นตอนทวน และ ขั้นตอนเผยแพร่

3. ขั้นทบทวนและปรับปรุง (Revising/Editing):

เป็นขั้นตอนที่ใช้พัฒนาผลงาน ประกอบด้วย การปรับปรุงเนื้อหา (Revising - เพิ่ม ตัด ย้ายเนื้อหาให้สละสลวย) และการบรรณาธิกร (Editing - ตรวจสอบแก้คำผิด อักษรวิธี กติกาภาษา)

กิจกรรมแนะนำ: การตรวจงานกันเองระหว่างเพื่อน (Peer Review) ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. ขั้นเรียบเรียงและเผยแพร่ (Publishing):

นำผลงานฉบับสมบูรณ์ไปจัดแสดง เช่น ติดบอร์ด ทำหนังสือเล่มเล็ก หรือโพสต์ออนไลน์ การมี "ผู้อ่านจริงๆ" จะทำให้เด็กรู้สึกภูมิใจและเห็นคุณค่าของการเขียน

ทฤษฎีพื้นฐานของกระบวนการเขียน

การสอนเขียนตามแนวกระบวนการนี้ สะท้อน "ทฤษฎีสรรค์สร้างนิยม (Constructivism)" อย่างชัดเจน

เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และสร้างสรรค์งานเขียนของตนเองอย่างกระตือรือร้น (Active Learning) ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ผ่านการลงมือทำ การรับข้อมูลย้อนกลับ และการทบทวนแก้ไข อันเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงไปพร้อมกัน

๖. บทสรุปและทิ้งกรรม

สรุปประเด็นสำคัญประจำสัปดาห์

- ✓ ภาษาเรียนรู้ได้ดีที่สุดในบริบทที่มีความหมาย ไม่ใช่การท่องกฎแยกส่วน
- ✓ ทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ทำงานร่วมกัน การสอนจึงควรบูรณาการให้สมจริง
- ✓ การสอนอ่านต้องพัฒนาทั้งทักษะการถอดรหัส (Phonics) และการจับใจความ
- ✓ การเขียนไม่ใช่การทำแบบฝึกหัดครั้งเดียว แต่คือ "กระบวนการ" ที่ต้องมีการทบทวน

หัวใจของการสอนภาษา ไทย

คือการสร้าง "ความหมาย" ให้กับ
ทุกสิ่งที่ผู้เรียน อ่าน เขียน ฟัง และ
พูด

คำถามทบทวนความเข้าใจ (ส่วนที่ 1)

- ❓ **ข้อ 1:** เหตุใดการสอนภาษาใน "บริบทที่มีความหมาย" จึงให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการสอน "กฎเกณฑ์แยกส่วน" (เช่น ให้ท่องจำกฎไวยากรณ์เดี่ยวๆ)? จงอธิบายตามหลักกระบวนการรับภาษา
- ❓ **ข้อ 2:** ทักษะการรับสาร (ฟัง, อ่าน) และทักษะการส่งสาร (พูด, เขียน) มีความแตกต่างกันในแง่ของกระบวนการทางปัญญาอย่างไร? และทักษะทั้งสองกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวพันกันอย่างไรในการสื่อสารจริง?
- ❓ **ข้อ 3:** แนวคิดการสอนอ่านแบบ "สัทศาสตร์" (Phonics/แจกลูกสะกดคำ) และแบบ "องค์รวม" (Whole Language) มีจุดเด่นต่างกันอย่างไร? ท่านคิดว่าควรเลือกใช้แนวคิดใดในสถานการณ์ใด?

คำถามทบทวนความเข้าใจ (ส่วนที่ 2)

- ❓ **ข้อ 4:** เพราะเหตุใดการสอนทักษะการเขียน จึงควรสอนโดยใช้แนวคิด "กระบวนการเขียน" (Process Writing) มากกว่า การกำหนดหัวข้อแล้วให้ส่งงานทันทีในครั้งเดียวจบ? การให้เพื่อนช่วยตรวจ (Peer Review) มีประโยชน์อย่างไร?
- ❓ **ข้อ 5:** จงลองคิดตัวอย่างกิจกรรม 1 กิจกรรม (เนื้อหา/เรื่องใดก็ได้) ที่สามารถดึงให้เด็กนักเรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาอย่างน้อย 3 ทักษะผสมผสานกันใน 1 คาบเรียน?

ให้นักศึกษาเตรียมคำตอบเพื่ออภิปรายร่วมกันในกิจกรรมท้ายคาบ

ใบงานที่ ๓: ออกแบบกิจกรรมบูรณาการทักษะ

โจทย์การปฏิบัติงาน (กลุ่มละ 4-5 คน)

1. เลือกเนื้อหา/เรื่องที่จะสอน 1 เรื่อง พร้อมระบุระดับชั้น
2. ออกแบบกิจกรรมจากเนื้อหาเดียวกันให้ครอบคลุมทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน
3. ระบุการบูรณาการหลักภาษาหรือวรรณคดีเข้าไปในกิจกรรม
4. เตรียมตัวนำเสนอ และอธิบายว่ากิจกรรมนี้ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาแบบองค์รวมได้อย่างไร

เวลาในการทำกิจกรรม

35 นาที

ทำเป็นกลุ่มและนำเสนอตัวแทนหน้าชั้นเรียน

จบการบรรยาย สัปดาห์ที่ ๓

Q&A ถาม-ตอบข้อสงสัย และเริ่มปฏิบัติใบงาน

เอกสารอ้างอิง:

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง).
- ทิศนา ขมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2558). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.

Image Sources

<https://www.tcijthai.com/office-tcij/headpicture/57fa89359784f50d372484c7f4e34622.jpeg>

Source: www.tcijthai.com

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/066/343/170/non_2x/colorful-abstract-speech-bubbles-communication-concept-free-vector.jpg

Source: www.vecteezy.com

<https://studenttreasures.com/wp-content/uploads/2024/09/collaborative-learning-strategies-elementary.jpg>

Source: studenttreasures.com

<http://www.raymondgeddes.com/cdn/shop/articles/iStock-1470160123.jpg?v=1709568680>

Source: www.raymondgeddes.com

https://i.ytimg.com/vi/_R0xRT2y7Uo/maxresdefault.jpg

Source: www.youtube.com

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/073/305/352/large_2x/close-up-of-a-hand-writing-in-a-notebook-filled-with-handwritten-notes-surrounded-by-scattered-paper-s-glasses-and-a-coffee-cup-on-a-cluttered-desk-illustrating-the-creative-process-photo.jpeg

Source: www.vecteezy.com

Image Sources

Thumbnail for https://www.teachhub.com/wp-content/uploads/2020/10/Oct-23-How-to-Use-Corrective-Feedback-with-English-Language-Learners_web.jpg
Source: www.teachhub.com
www.teachhub.com

<https://images.unsplash.com/photo-1757390111751-3885b9dda06c?fm=jpg&q=60&w=3000&auto=format&fit=crop&ixlib=rb-4.1.0&ixid=M3wxMjA3fDB8MHxwaG90by1wYWdlfHx8fGVufDB8fHx8fA%3D%3D>

Source: unsplash.com